

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

17 Quid si per magiam repertus sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

Respon. Per locum publicum non intelligi forum, plateam, vel similem locum, qui proprie nullius est, omnium vñibus deputatus; sed de loco, quem Respublica, specialis dominij iure possidet, vt silua, pascuum, domus, hortus: alioqui dimidium non deberet dari ciuitati, vtibi dicitur, sed potius Principi.

Probabile est dimidium esse Principis.

Fateor tamen contrariū esse probabile, quia ple-
tisque Iurisperiti ita sentiunt, teste Couar. supra.
Aduerte, quando agitur de loco publico, nihil
interesse vtrum fortuito ibi repertus sit, an de in-
dustria quaesitus. Ratio est, quia locus publicus
non censetur alienus, sed communis; distinctio au-
tem illa solum locum habet in loco alieno.

64
In loco sa-
cro casu
inuentus

Dico Secundò, si inueniatur in loco sacro vel
religioso casu fortuito, totus est inuentoris, vt pa-
tet §. Thefauros. Instit. de rerum diuisione. Idem
habet Glossa ad ca. Si quid inuenisti 14. quaest. 5.
& Summa Rosella verbo Furtum n. 111. Contra-
rium tamen etiam est probabile, quod tenet Co-
uar. & multi alij: qui docent dimidium deberi
Ecclesiae vel Praelato, quia Ecclesia & Praelatus ha-
bentur pro domino loci facti. Verius tamen puto
quod dixi; quia Iustinianus, etsi optimè nouerat
conditionem locorum sacrorum apud Christia-
nos; tamen in suis Institutionibus confirmauit Le-
gem Adriani, cuius haec est dispositio. vnde cum
Ius Canonicum ei non derogauerit, videtur ser-
uanda. Intellego autem haec de locis sacris & reli-
giosis omnino publicis, quae in Iure dicuntur esse
nullius; secus de monasterijs & similibus, quae
specialis dominij iure possidentur.

Inuentus
fuit.

Dico Tertio, Si data opera inuentus sit in tali
loco, dimidium cedit Ecclesiae.

Probatur, quia Ecclesia censetur dominus talis
loci. vnde secundum Legem vnicam, C. de the-
sauris, debetur ei dimidium.

Dices: Ergo etiam debetur dimidium, si for-
tuito.

Resp. neg. conseq. quia obstat aliud Ius particu-
lare, quod aliter in eo casu disposuit.

DVBITATIO XVII.

Quid si per magiam repertus sit.

65
Arte magi-
ca repertus.

Resp. In eo casu pertinere ad fisco. Ita com-
muniter DD. ex L. vnica. C. de thesauris.

Notandum tamen, inuentorem non teneri il-
lum tradere antequam à Iudice compellatur; vt
rectè Nauar. n. 17 §. Ratio est, quia lex illa pœna-
lis est, & quidem sententiae ferenda, non lata. Ni-
hil enim aliud dicit Imperator, quam se cuique
in suis locis tribuere facultatem querendi thesau-
rum, & inuento fruendi; dummodo sine sceleratis ac
puniendis sacrificijs aut alia qualibet arte legibus
odiosa quærat. hic nullum verbum habet quo il-
lum re ipsa priuet inuentis.

66 Porro hic aduertendum est, Primò, Si hic
thesaurus quaesitus sit in loco alieno arte magica,
solum eam partem adiudicandam per senten-
tiam fisco, quae fuisset inuentoris; quia dominus
loci ob maleficiū alterius non debet suo iure
priuari.

Secundò, ea quae hactenus dicta sunt de the-
sauris, procedere secundum Ius commune. quòd
si in aliqua Prouincia sint aliqua leges particula-
res, vel consuetudines hac de re iusta, sunt seruan-

da. Quod autem quidam dicunt, consuetudinem
habere vt thesaurus vbius inuentus sit Principis,
hoc multi censent non obligare in conscientia, vt
Sil. verbo Inuenta. n. 13. Sorus l. 5. de Iustitia q. 3.
a. 3. ad 2. quem vide. Sape tamen potest iusta
subesse causa vt pars aliqua Principi assignetur: vt
si tale subsidium iudicaretur necessarium ad one-
ra Reipub. sustinenda: vt autem totus applicetur,
d durum videtur; quia valdè difficile est, & disso-
num Iuri naturali. Fateor tamen, contrarium non
esse improbabile, quod tenet Couar. supra n. 4.
quamuis rationes ipsius non conuincant.

An Princi-
pi totus
seruandus.

DVBITATIO XVIII.

Quenam dicantur haberi pro derelicto, ita
vt dominium eorum concedatur primò
occupanti.

67
Resp. & Dico Primò, Pro derelicto haberi, Pro derelict.
quod dominus ea mente abiecit vt id in nu-
mero rerum suarum esse nolit; vt patet §. pænult. Ho.
Instit. de rerum diuis.

Vnde sequitur, ea quae in tempestate proiciun-
tur, leuanda nauis causà, non haberi pro derelicto;
vt dicitur §. vlt. supra. quia ea libèrissimè dominus
seruaret, si posset; & postquam proiecit & in por-
tum euasit, summè desiderat ea recuperare. Vnde
iniqua est consuetudo, quae in quibusdam locis
seruatur, vt dominus Prouincia, vel territorij,
bona naufragorum tamquàm ἀδελαιωτα, id est quae
possessore careant, occupet. Nam praeterquam
quòd sit contra Ius naturale, vt pote alieni occupa-
tio, & magna in miseris crudelitas, est etiam con-
tra Ius Caesareum, Auth. Nauigia, C. de Furtis.
Et si sint bona Christianorum, occupantes ea in-
currunt excommunicationem Bullae Cœnae Do-
mini. de quò vide Nauar. c. 27. n. 60. & 118. &
Couar. ad reg. Peccatum p. 3. §. 1. n. 5.

Bona nauis
fragorum.

Dices, Quid si ea res certò fuerit peritura, nisi
ego eripuissim (vt saccharum, frumentum, farina,
papyrus) possumne retinere?

Resp. Non potes, quia (vt habetur ex L. Pom-
ponius. 44. 7. de acquirendo dominio) qualibet
res nostra, quantumcumque periclitetur, manet
nostra, quamdiu non est consumpta; nempe si cu-
pinus eam nostram manere. Vt si ouis nostra ex
faucibus lupi eripiat, aut domus ab incendio,
nostra manet. Vnde quod ait Nauar. c. 17. n. 99.
posse nos talia retinere, si cum aliquo vitæ peri-
culo ea ex vñdis eripuerimus, non est absolute ve-
rum; nisi quando rationabiliter credi potest, do-
minum permittere res huiusmodi, siue eiectas, siue
ex naufragio periclitantes, ei, qui se periculo vo-
luerit exponere; vt quando res illa statim essent
periturae, & non sine discrimine possent recupe-
rari, ita vt periculum ferè tantum aestimetur quanti
res ipsa: tunc enim etsi dominus ius habet rei
vindican-
dae, tamen recuperator potest exigere
aestimationem sui laboris & periculi. Vnde si do-
minus nihil dicat, poterit retinere tamquam ratio-
ne periculi concessam.

Dico Secundò, Pro derelicto etiam haberi vi-
detur res ea, quae fluctibus procul abrepta est, &
dominus sciens vbi sit quaerenda, non curat eam
recuperare; vel quia eam parui facit, vel quia essent
magna expensae faciendae.

Quando res
perest recu-
perari, sed
dominus
non vult.